

Anica — mrličica. 

sobi tik moje sobe so bili vso moč ljudje in so molili. Vso moč sem čul ta zbor pritajenih glasov, ki so motili tihoto v hiši. Zdaj pazdaj mi je prešinil srce obupen krik, in slišal sem (tako) potem iz mnogih ust mnogo tolažilnih besed.

Kriknila je mati umrle Anice. Dozdevalo se mi je, da jo vidim slabotno, upadlih lic in objokanih oči stopati, oprto ob svojo sosedo, za belo krsto po strmem bregu tja gor k cerkivici beli, na pokopališče, s tajno željo v srcu, da ostane tudi ona ondi in leže k pokoju v mrzlo jamo k svoji ljubljeni Anici.

V toliki togi in bolesti je bila samo Anica mirna, tiha v svoji posteljici in se smehljala tako sladko...

Njena duša ji je v zadnjih vzdihljajih prikipela na ustna kakor rožnata pomlad z vso svojo milino in sladkostjo. Na njenem obrazku se je igral nedolžen smeh, najlepši čar njenega življenja, v hipu, ko ji ga je oledenel smrtni hlad za vedno.

Žene so molile do jutra.

Ob zori so zaškripala vrata moje sobe. Hkrati je stopila iz sobe tudi uboga vdova Marijeta. Ko je čula matje korake po temnem hodniku, me je poklicala. Dohitela me je, mi zastavila pot in me prosila: »Poglejte!... Poglejte jo še zadnjikrat!«

Potisnila me je na lahko k vratom: »Vstopite, vstopite! Bodite še malo pri njej!... Nočem, da ostane sama, zakaj poiskati ji moram v hiši njen rožni venec. Ko smo ga to noč molile, ga ubožica ni imela med prsti!«

In pustila me je samega. Ozrl sem se po sobi. Sosedo, ki so bdele v hiši bolesti, so že bile vse odšle. Vzduh je bil težak. Dišalo je močno po vosku. Zdelo se mi je, da so krožile še vedno molitve odišlih žensk okolo bele posteljice.

V kotu sem ugledal Zorico, mlajšo Aničino sestrico. Spala je poleg Anice na starem naslonjaču, zvita v klopčič. Sestrica ni mogla to pot iztegniti roke in je poklicati v svojo posteljo, zakaj rože so ji pokrivalo truplo do vratu in se zato ni mogla ganiiti. A Zorica je spala (dobro) tudi tam. Mogoče je sanjala, da začemja plesti s svojo Anico dolgo kito najlepših cvetk tja do nebes.

Odprl sem okno. Nad hišami in vrtovi je visela lahna meglica in čakala, da jo dvignejo solnčni žarki tja proti modremu nebu. Goreča obla je polagoma vzhajala, in vse se je lesketalo v zlatem prahu. V bližnjih goščah so zažgoleli prvi ptiči. Priroda se je prebujala v novo življenje. Dan je vstajal — lep, veličasten.

Pogledal sem preko streh na polje. Čutil sem, da mi bilo več Aničine duše v zatohli sobi. Blodila je že po zraku, nestripna tudi ona, da jo ponese zlati prameni v višavo — na kraj sreče, v zlata nebesa.

V sladkem jutranjem miru je dahnila pomlad tudi v sobo. Pobožala je Anico po bledelem licu in mehkih laseh, privela s seboj nebroj blagodišečih vonjav prvih cvetov, ji šepnila sladke besede, kakor da bi jo hotela oživetiti k novemu življenju, slajšemu, nemimljivemu, polnemu početja in radosti.

Mimo hiše so že hodili zgodnji ljudje na delo. Težki koraki so motili jutranjo tišino.

Zaklenkal je zvon iz lina. Mati je prihitela v sobo. Slišala je njegov težki glas in se je bala, da ne bi vznemiril njene Anice.

»Zaprte!...« je prosila in razprostrla nad njo obe roki, kakor da bi jo hotela obvarovati silnega hrupa.

»Zakaj pa?« sem jo izkušal prepričati kar najbolj mehko. »Mrlič ljubijo zvonove...«

»Res?« je vprašala začudeno.

»Zvonovi poznajo pot v nebesa...«

»Oh! Moji Anici so odprta vsa pota v nebesa,« je verno nadaljevala. »A to klenkanje me muči! Ali se vam ne zdi to udarjanje, kakor da bi se bližali ljudje in da bi mi jo hoteli odnesti?...«

Medtem se mi je približala, me prijela zanko in mi gledala vprašujoče v oči. Nato se je ozrla, kakor da bi nečesa iskala. Tedaj sem ji rekel z mehkim, skoro radostnim glasom, hoteč ji razvedriti dušo: »Poglejte!.. Vaša Zorica!... Kako to mirno spi!«

»Oh, dušica moja!« je vzkliznila in hitela k njej, da jo zbudi.

Veličastno je pel zvon v lina in razlival svoj glas božajioče po truplu uboge Anice, kakor da bi jo hotel oviti v nevidne tenčice blagoglasja in sladkosti in jo poljubiti v slovo na pot v večnost.

— Komaj je dvignila Zorico v maročje, se je je ta takoj oklenila okolo vratu, jo poljubljala in povpraševala: »Mamica, zakaj pa ne vstane Anica?«

»Čujte«, je urno zaprosila, kakor da mi ne bi imela več časa reči, »vse je končano... prosila bi... želela bi, da me vidi Zorica, ko jo odnesó. Bojim se, da se ne bi tega predolgo spominjala... Čutila bi... vpraševala bi me vedno... Ali hočete...?« Mati mi mogla več nadaljevati. Iz srca ji je prikipeel jok.

Dvignil sem Zorico v svoje maročje, in kakor da me ni prej zapazila, mi je želela: »Dobro jutro!«

»Dobro jutro, srček! Zda j pa pojdeva midva, me? Ali si zadovoljna, da greš z memoj?«

»Kam pa pojdeva?« je vprašal otnok in boječe zrl skozi okno.

»Čakat Anico.«

»Kam?«

»Tja k cerkvi.«

»Kdaj pa pride?«

»Ko pogleda sonce izza hriba.«

»In potem?«

»Poiščeva ji tam miren kotichek; veš, tam, kjer je tudi tebe za Vse svete prosila uboga deklica vbogaima. Ali se še spominjaš? Da, veš, tam ji zrahljava zemljo in ji pripraviva lep vrtec pod vrbo žalujko...«

»In rožic, lepo pisanih — kdo jih nasadi?«

»Pomlad!«

»In vode, da bodo rasle — kdo je da?«

»Oblački!«

»Oblački?... In kako pride Anica tja gor, ko pa vedno tako trdno spi, in včeraj je bila tako trudna in potna?«

»Pomagajo ji njene prijateljice... Marica, Pepca... Lokarjeva Tončka.«

»Da, da, vem... Ali jo pa tudi malo ponesejo v naročju?«

»Seveda!«

»Ali je lažja od mene?« je še začudeno povpraševala.

Nisem ji več odgovoril, nisem mogel...

»Ali je Anica lažja od mene?« je ponovila vprašanje, ubravnivši se z ročico kodrov, ki so se ji usuli preko oči.

»Poljubi svojo sestrico!... Poljubi jo na čelo!« sem ji rekel in jo nagnil k Anici, spuščajoč jo varno k drobni glavici.

»Zakaj se pa smehlja?« je vprašala zadovoljna.

»Zato, ker si jo poljubila.«

»Ali se prej ni smehljala?«

»Prej ne!«

»Jo bom pa še!«

»Pa na lahko!... Prav na lahko!«

Hotel sem jo poljubiti tudi jaz in sem se sklonil k njej. — Rajsko dete! Smrt jo je dohitela v trenutku meskončne milobe in je pustila na njenem bledem obrazu hip najslajšega sna, podoba njene mehke, nedolžne duše.

— Spavaj v sladkem nasmevu! Ljubezen ti bo družica tudi onkraj groba!

In poljubil sem jo.

Zorica se me je trdno držala okolo vratu, dočim je sonce pogledalo v sobo in jo napolnilo z zlatom. — Po stopnicah so se že kilicale deklice napol glasno po imenih. Prihajale so belooblečene s šopki pomladanskih cvetic. Ljudje so se zbirali pred hišo.

Zopet je zaklenkal zvon v lini — otožno, milo, kakor da čuti tudi on našo bol...

